

INTERPELLATION 2/2012 rd

Regeringens kommunreform

Till riksdagen

Regeringens planer på att inrätta storkommuner har skapat stort kaos ute på fältet. Reformarbete har stannat upp och servicen till invånarna riskerar att försämrans. Vi i centern är djupt oroade över hur det ska gå med den kommunala servicen och ekonomin i framtiden.

I kommunalpolitiken sätter centern människan i fokus. För oss är det viktigt att invånarna får service och att de har möjligheter att både delta och påverka. Dessutom är kommunerna den motor som driver fram livskraftiga regioner och får näringarna att utvecklas.

Det behövs reformer för att trygga servicen, anser vi. Men de kommunala beslutsfattarna, invånarna och experterna måste få göra sin röst hörd för att vilja stå upp för och engagera sig i reformarbetet.

På den tiden när centern satt i regeringen kom kommunreformer till genom brett förankrat samarbete där också oppositionen var inbjuden. Där har den nuvarande regeringen med Samlingspartiet i spetsen gjort en helomvändning. Den har bestämt sig: oppositionen ska hållas utanför.

När regeringen var ny sa kommunministern som kommer från Samlingspartiet att reformpolitiken måste bli mindre kommundriven och mer statsdriven. Det är ett slag mot den kommunala självstyrelsen som i många decennier har varit en stöttepelare när samhället har ridit ut kriser.

I stället för att förlita sig på gemensamma överenskommelser har regeringen infört nya tillvägagångssätt som är främmande för parlamentarismen. Nu är det diktat uppifrån, hot om tvångsinförande och skrämeltaktik som gäller.

Vid interpellationsdebatten i höstas lovade alla regeringspartier att inga tvångssammanslagningar drivs igenom. Nu har åtminstone Samlingspartiet bytt sida och är berett att ta till tvångsåtgärder. Vad är regeringens linje i frågan?

En färsk tjänstemannarapport vill bara ha kvar var fjärde kommun i landet. Den visionen går inte att genomföra utan tvångssammanslagningar. Tvångsåtgärder är ingen bra utgångspunkt för totala kommunsamgåenden där det i värsta fall är fler än tio kommuner som slås ihop.

Vi i centrens riksdagsgrupp vill påminna om att tjänstemannagruppen höll sig exakt till skrivningarna i regeringsprogrammet och sitt uppdrag. Det oansvarigt av regeringen att gömma sig bakom tjänstemannagruppen.

Med storkommunsprojektet försöker regeringen mota skuldsättningen i de offentliga finanserna i grind och skjuta ifrån sig de stora frågorna kring kommunal service och demokrati. Den påstår att alla utmaningar kan övervinnas med ett enda botemedel, nämligen storkommuner som bildas utan hänsyn till regionala förhållanden och avstånd. Men det tror bara regeringen själv på, inte ledande experter på kommunala frågor.

Så sent som i höstas försökte regeringen sälja projektet med hänvisning till miljardbesparingar. Nu menar den samlingspartistiske statsministern och socialdemokraternas gruppleddare att det inte är så självklart längre eller ens något mål.

Regeringens storkommunsprojekt slår hårt mot de som bor i kranskommunerna och i periferin. Kommunminister Virkkunen har inte haft nå-

got svar på kommuninvånarnas viktigaste fråga: Hur går det med servicen om avståndet till kommuncentrum ökar med tiotals, ibland hundratals kilometer? Regeringen pressar de kommunanställda hårt och håller dem i ovisshet.

Projektet erbjuder ingen lösning på frågorna kring finansieringen och organisationen av social- och hälsovården. Samarbete mellan kommunerna behövs också i fortsättningen, hur motbjudande det än är för regeringen.

En titt på kalla fakta om kommunerna visar vad det egentligen handlar om, nämligen en ideologisk makt- och koncentrationspolitik på bekostnad av servicen till invånarna i kranskommunerna och på landsbygden. I stora kommuner har folk mindre möjligheter att påverka och makten flyr sin kos. Det pågår en omfördelning av egendomen.

Den planerade reformen lämnar kommunerna vind för våg. Pratet om vitala primärkommuner som klarar sig på sina egna inkomster är rena rama utopin. Den grundlagsfästa principen om finansiellt ansvar tvingar staten att också i fortsättningen skjuta till pengar till basservicen och jämna ut inkomstskillnaderna mellan kommunerna.

En färsk studie visar att 60 procent av kommuninvånarna är mot projektet, bara 20 procent för och resten inte har någon åsikt. Det finns goda skäl till att vara emot: oron för närservicen och påverkningsmöjligheterna på lokal nivå.

Vi befarar att regeringen tar död på den debatterande demokratin och den lokala självstyrelsen och i stället inför centralstyrd diktatpolitik. Regeringen försöker uppifrån styra var folk kan bo, var de får service och var de kan leva och driva företag. Det kan vi inte acceptera.

Vi vill ha reformer, men under kontrollerade förhållanden och gradvis i samarbete med exper-

ter, kommunala beslutsfattare och kommuninvånare. Dessutom behövs det parlamentarisk beredning med bred förankring. Reformmetoderna måste grunda sig på fakta, inte på fiktion.

Centerns riksdagsgrupp anser att en fortsatt kommunreform inte kan leda till något annat än kaos. Regeringen är inne på fel linje i kommunfrågan och lyckas inte uppfylla sina egna mål. Den har helt enkelt misslyckats i sin kommunpolitik.

På grundval av det ovanstående och med hänvisning till 43 § i Finlands grundlag framställer vi följande interpellation till den behöriga ministern:

Vad grundar regeringen fördelarna med storkommunsprojektet på,

hur tänker regeringen återställa kommunernas förtroende i relationerna med staten,

hur vill regeringen dels trygga kommuninvånarnas närservice och möjligheter att delta och påverka, dels i storkommunerna kompensera den roll de indragna kommunerna haft för näringslivet i sina regioner,

på vilket sätt kommer regeringen att beakta de synpunkter som kommunerna lagt fram när de hörts och yttrat sig på det regionala planet och

hur tänker regeringen se till att uppgifter och finansiering är i balans i de framtida kommunerna?

Helsingfors den 22 februari 2012

Mari Kiviniemi /cent
Kimmo Tiilikainen /cent
Mikko Alatalo /cent
Sirikka-Liisa Anttila /cent
Lasse Hautala /cent
Antti Kaikkonen /cent
Timo Kalli /cent
Anne Kalmari /cent
Elsi Katainen /cent
Inkeri Kerola /cent
Esko Kiviranta /cent
Katri Komi /cent
Timo V. Korhonen /cent
Seppo Kääriäinen /cent
Paula Lehtomäki /cent
Jari Leppä /cent
Mika Lintilä /cent
Markus Lohi /cent

Eeva Maria Maijala /cent
Aila Paloniemi /cent
Mauri Pekkarinen /cent
Arto Pirttilahti /cent
Tuomo Puumala /cent
Antti Rantakangas /cent
Juha Rehula /cent
Eero Reijonen /cent
Markku Rossi /cent
Simo Rundgren /cent
Annika Saarikko /cent
Mikko Savola /cent
Juha Sipilä /cent
Ari Torniainen /cent
Tapani Tölli /cent
Mirja Vehkaperä /cent
Anu Vehviläinen /cent